

Δελτίο Τύπου

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών υπέγραψε δύο Μνημόνια Στρατηγικής Συνεργασίας Έρευνα, Πανεπιστήμιο και Κοινωνία σε ένα κοινό εθνικό όραμα

Αθήνα, 9 Φεβρουαρίου 2026

Σε μια εκδήλωση υψηλού θεσμικού, επιστημονικού και κοινωνικού συμβολισμού, το **Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ)** υπέγραψε τη Δευτέρα 9 Φεβρουαρίου δύο **Μνημόνια Στρατηγικής Συνεργασίας**, αφενός με το **Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)** και αφετέρου με την **Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου (ΕΛΛΟΚ)**. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Ωδείο Αθηνών και συνδυάστηκε με την κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας του ΕΙΕ, αναδεικνύοντας τον στρατηγικό προσανατολισμό του Ιδρύματος στη διασύνδεση της έρευνας με την ανώτατη εκπαίδευση, την κοινωνία και την υγεία.

Η παρουσία εκπροσώπων της πολιτείας, της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας, θεσμικών φορέων, οργανώσεων ασθενών και κοινωνικών εταίρων επιβεβαίωσε τον ρόλο του ΕΙΕ ως **εθνικού πυλώνα επιστημονικής αριστείας, καινοτομίας και κοινωνικής λογοδοσίας**.

Ένα συνεκτικό εθνικό όραμα

Οι δύο συμφωνίες που υπεγράφησαν συνιστούν ουσιαστικό βήμα για τη στενότερη διασύνδεση της έρευνας με την κοινωνία, την οικονομία και τις δημόσιες πολιτικές. Ευθυγραμμίζονται με τον εθνικό σχεδιασμό για την έρευνα και την καινοτομία και ενισχύουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας, αναδεικνύοντας το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών ως στρατηγικό εταίρο για το μέλλον της υγείας και της γνώσης στην Ελλάδα.

Σ. Καλαφάτης: Καθοριστικός ο ρόλος του ΕΙΕ στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας

Την εκδήλωση «άνοιξε» ο **Καθηγητής Δημοσθένης Σαρηγιάννης**, Διευθυντής και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, ο οποίος καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και υπογράμμισε ότι η ημέρα αυτή «αποτυπώνει με

σαφήνεια τη στρατηγική μετάβαση του ΕΙΕ προς ένα μοντέλο έρευνας που συνδυάζει την επιστημονική αριστεία με τη μετρήσιμη κοινωνική προστιθέμενη αξία».

Χαιρετισμό απηύθυνε ο **Υφυπουργός Ανάπτυξης, αρμόδιος για την Έρευνα και την Καινοτομία, κ. Σταύρος Καλαφάτης**, ο οποίος ανέδειξε τον κομβικό ρόλο του ΕΙΕ στο εθνικό σύστημα έρευνας και καινοτομίας. Ο κ. Καλαφάτης τόνισε ότι οι στρατηγικές συνεργασίες που υπεγράφησαν «αντανακλούν έμπρακτα τον νέο εθνικό σχεδιασμό για την έρευνα, ο οποίος βασίζεται στη συνέργεια πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και κοινωνικών φορέων». Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη σημασία της μεταφοράς γνώσης προς την οικονομία και τις δημόσιες πολιτικές, υπογραμμίζοντας ότι το ΕΙΕ διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας, ειδικά στους τομείς της υγείας, του περιβάλλοντος και της βιώσιμης καινοτομίας.

Χαιρετισμό απηύθυνε επίσης η **πρώην Υφυπουργός Υγείας, κα Ζωή Ράπτη**, η οποία στάθηκε ιδιαίτερα στη σημασία της επιστημονικά τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικών υγείας. Η κα Ράπτη υπογράμμισε ότι η ουσιαστική διασύνδεση της έρευνας με την κλινική πράξη και η ενεργός συμμετοχή των ασθενών και της κοινωνίας των πολιτών αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την αποτελεσματικότητα των σύγχρονων συστημάτων υγείας. Όπως σημείωσε, πρωτοβουλίες όπως το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ ΕΙΕ και ΕΛΜΟΚ συνιστούν **παραδείγματα καλής πρακτικής** με σαφή ευρωπαϊκή διάσταση.

Κυριάκος Αναστασιάδης: «Έρευνα: το παρόν και το μέλλον του Ελληνικού Πανεπιστημίου»

Κεντρική ομιλία πραγματοποίησε ο **Πρύτανης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Καθηγητής Κυριάκος Αναστασιάδης**, με θέμα *«Έρευνα: το παρόν και το μέλλον του Ελληνικού Πανεπιστημίου»*. Η ομιλία του αποτέλεσε σημείο αναφοράς για την εκδήλωση, θέτοντας το στρατηγικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εντάσσεται η συνεργασία ΑΠΘ-ΕΙΕ.

Ο κ. Αναστασιάδης ανέδειξε τον ρόλο των ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων ως βασικών πυλώνων παραγωγής γνώσης, κοινωνικής συνοχής και εθνικής ανάπτυξης, επισημαίνοντας ότι διαθέτουν υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό και σημαντική διεθνή παρουσία. Τόνισε, ωστόσο, ότι το μέλλον του ελληνικού πανεπιστημίου εξαρτάται από τη **συστηματική και θεσμικά κατοχυρωμένη συνεργασία με ερευνητικά κέντρα αριστείας**, όπως το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη διεπιστημονικότητα, στη συνδυασμένη αξιοποίηση ερευνητικών υποδομών και στη συν-διαμόρφωση ερευνητικών προτεραιοτήτων. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, «η έρευνα του μέλλοντος δεν μπορεί να αναπτυχθεί σε απομονωμένα νησιά γνώσης». Η συνεργασία ΑΠΘ–ΕΙΕ, σύμφωνα με τον ίδιο, «συνιστά στρατηγική συμμαχία με εθνικό αποτύπωμα», ικανή να λειτουργήσει ως πρότυπο για το σύνολο του ελληνικού ακαδημαϊκού και ερευνητικού συστήματος.

Υπογραφή Μνημονίου Στρατηγικής Συνεργασίας ΕΙΕ – ΑΠΘ

Η υπογραφή του Μνημονίου Στρατηγικής Συνεργασίας μεταξύ του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, θεμελιώνει μια **συστηματική, μακρόπνοη και πολυεπίπεδη συνεργασία** ανάμεσα σε δύο κορυφαίους δημόσιους θεσμούς γνώσης. Το μνημόνιο αποσκοπεί στη δημιουργία ενός λειτουργικού πλαισίου που ενισχύει την επιστημονική αριστεία, επιταχύνει τη μεταφορά τεχνογνωσίας και δημιουργεί νέες δυνατότητες για νέους ερευνητές και ερευνητικές ομάδες, με επίκεντρο τη διεθνή ανταγωνιστικότητα και την κοινωνική χρησιμότητα της έρευνας.

Η συνεργασία αξιοποιεί, αφενός, τη δυναμική και την τεχνογνωσία των τριών Ινστιτούτων του ΕΙΕ – Ιστορικών Ερευνών, Χημικής Βιολογίας, Θεωρητικής και Φυσικής Χημείας – και, αφετέρου, την ερευνητική ισχύ και το εύρος επιστημονικών πεδίων του ΑΠΘ. Στον πυρήνα του μνημονίου βρίσκεται η **αμοιβαία ενίσχυση** μέσω κοινών δράσεων που καλύπτουν την παραγωγή νέας γνώσης, την εκπαίδευση και κατάρτιση, την αξιοποίηση υποδομών και την από κοινού διεκδίκηση πόρων από εθνικά και ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.

Συγκεκριμένα, οι δύο φορείς συμφωνούν να προχωρήσουν σε:

- **Ανταλλαγή επιστημονικού και ερευνητικού προσωπικού**, με στόχο τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την ανάπτυξη κοινών ερευνητικών ομάδων.
- **Συνδιοργάνωση διαλέξεων, σεμιναρίων, θερινών σχολείων και επιστημονικών εργαστηρίων**, ώστε να ενισχυθεί η διεπιστημονικότητα και να καλλιεργηθεί μια νέα γενιά ερευνητών με διεθνή προσανατολισμό.
- **Κοινή αξιοποίηση ερευνητικών υποδομών, εργαστηρίων και δεδομένων**, με έμφαση στην αποδοτικότερη χρήση δημόσιων επενδύσεων σε εξοπλισμό, υπολογιστικές δυνατότητες και ερευνητικές πλατφόρμες.
- **Από κοινού υποβολή προτάσεων** σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (ενδεικτικά: ανταγωνιστικά έργα έρευνας, κέντρα αριστείας, δράσεις μεταφοράς τεχνολογίας, πρωτοβουλίες απορρόφησης ανθρώπινου δυναμικού).

- **Συν-διαμόρφωση ερευνητικών προτεραιοτήτων** σε πεδία υψηλής στρατηγικής σημασίας για τη χώρα, με μετρήσιμα αποτελέσματα και δυνατότητα κλιμάκωσης.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη συνεργασία για την ανάπτυξη του **Κέντρου Βιώσιμης Καινοτομίας**, που στοχεύει στη δημιουργία **υπολογιστικών και τεχνολογικών εργαλείων για ασφαλή και βιώσιμα προϊόντα ήδη από το στάδιο του σχεδιασμού**. Οι τομείς εφαρμογής περιλαμβάνουν τα προηγμένα υλικά, τα βιοχημικά και φαρμακευτικά προϊόντα, τα προηγμένα οργανικά υλικά και τις βιοηλεκτρονικές εφαρμογές, καθώς και εργαλεία αξιολόγησης που διευκολύνουν την υπεύθυνη καινοτομία. Το μνημόνιο, επίσης, ενισχύει τη διασύνδεση αυτών των δράσεων με το νέο **Κέντρο Αριστείας του ΕΙΕ για τη Θεραγνώστική του Καρκίνου**, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για συνέργειες από τη βασική έρευνα έως την εφαρμογή και την κλινική αξιοποίηση.

Παράλληλα, η συνεργασία ΕΙΕ–ΑΠΘ αναπτύσσεται με ισχυρό τρόπο και στις ανθρωπιστικές επιστήμες, στην **Ιστορική Έρευνα** και στις **Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Σπουδές**, με στόχο την από κοινού παραγωγή περιεχομένου, εργαλείων και ανοικτών επιστημονικών πόρων. Επιπλέον, εντάσσονται δράσεις σε πεδία **περιβάλλοντος και υγείας**, όπου οι δύο φορείς έχουν ήδη κοινή παρουσία σε μεγάλα ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα και αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες εθνικής σημασίας. Στο ίδιο πλαίσιο, το ΕΙΕ στηρίζει έμπρακτα το **Αριστοτέλειο Φόρουμ Καινοτομίας** που διοργανώνει το ΑΠΘ στη Θεσσαλονίκη τον Μάιο, αναδεικνύοντας τη σημασία της σύνδεσης έρευνας–καινοτομίας–κοινωνίας.

Το μνημόνιο επισφραγίζει μια συνεργασία που δεν περιορίζεται σε συμβολικές προθέσεις, αλλά στοχεύει σε **απτά αποτελέσματα**: κοινά ερευνητικά έργα, ανταλλαγή υποδομών, νέα εκπαιδευτικά σχήματα και ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας των δύο φορέων, με ορίζοντα τη δημιουργία ενός πιο συνεκτικού και αποτελεσματικού εθνικού οικοσυστήματος γνώσης.

Στρατηγικές Δράσεις ΕΙΕ για την Προστασία της Υγείας

Στο δεύτερο μέρος της εκδήλωσης, ο **Καθηγητής Δημοσθένης Σαρηγιάννης** παρουσίασε αναλυτικά τις **Στρατηγικές Δράσεις του ΕΙΕ για την Προστασία της Υγείας**, αναδεικνύοντας τη μετάβαση του Ιδρύματος σε ολοκληρωμένα οικοσυστήματα έρευνας, πολιτικής και κοινωνικής δράσης.

Αναφέρθηκε εκτενώς στο **Κέντρο Αριστείας για τη Θεραγνώστική του Καρκίνου**, στη συνεργασία με το **Ολοκληρωμένο Κέντρο Καρκίνου του Νοσοκομείου «Άγιος Σάββας»**, καθώς και στη δημιουργία του **Παρατηρητηρίου Πολιτικών Δημόσιας Υγείας** σε συνεργασία με το Ίδρυμα Μποδοσάκη και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Όπως τόνισε, στόχος του ΕΙΕ είναι η παραγωγή γνώσης που μεταφράζεται σε τεκμηριωμένες πολιτικές και μετρήσιμο όφελος για τους πολίτες.

Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΙΕ – Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου

Χαιρετισμούς απηύθυναν η **κα Αθηνά Δεσύπρη**, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Μποδοσάκη, και ο **κ. Γεώργιο Καπετανάκης**, Πρόεδρος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου. Στη συνέχεια υπεγράφη το **Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ ΕΙΕ και ΕΛΛΟΚ**, το οποίο θεμελιώνει ένα σύγχρονο μοντέλο συμμετοχικής έρευνας υγείας.

Η υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου (ΕΛΛΟΚ) ανέδειξε έναν δεύτερο, εξίσου κρίσιμο άξονα στρατηγικής: την **ενεργό σύνδεση της επιστημονικής έρευνας με την κοινωνία των ασθενών**. Η συνεργασία αυτή αποτυπώνει μια σύγχρονη αντίληψη για την έρευνα υγείας, όπου η γνώση συν-διαμορφώνεται, αξιολογείται και εφαρμόζεται με γνώμονα τις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων.

Η ΕΛΛΟΚ, ως πανελλαδικός φορέας που ενώνει και εκπροσωπεί συλλόγους ασθενών με καρκίνο, δραστηριοποιείται συστηματικά στην υποστήριξη των ασθενών, στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και στην προώθηση της έρευνας. Μέσω του μνημονίου, ΕΙΕ και ΕΛΛΟΚ συγκροτούν ένα πλαίσιο συνεργασίας που ενισχύει την **κοινωνική λογοδοσία της έρευνας** και διασφαλίζει ότι τα ερευνητικά αποτελέσματα μπορούν να μεταφραστούν σε πρακτικές δράσεις και πολιτικές υγείας με τον ασθενή στο επίκεντρο. Κεντρικοί πυλώνες της συνεργασίας περιλαμβάνουν:

- **Από κοινού ανάπτυξη εκπαιδευτικών δράσεων** για ασθενείς, φροντιστές, επαγγελματίες υγείας και ευρύτερο κοινό (ενημέρωση, εγγραμματοσμός υγείας, πρόληψη, δικαιώματα και πρόσβαση).
- **Συν-διαμόρφωση ερευνητικών ερωτημάτων και προτεραιοτήτων** με ουσιαστική συμμετοχή της κοινότητας των ασθενών ήδη από το στάδιο του σχεδιασμού, ώστε η έρευνα να ανταποκρίνεται σε πραγματικές ανάγκες.
- **Οργάνωση συνεδρίων, θεματικών εργαστηρίων και δράσεων διαλόγου**, που θα φέρνουν κοντά ερευνητές, κλινικούς, φορείς πολιτικής και ασθενείς, καλλιεργώντας μια κοινή γλώσσα και έναν κοινό ορίζοντα στόχων.

- **Αξιοποίηση πραγματικών δεδομένων υγείας (real-world data) και καταγραφών ασθενών**, με σαφές πλαίσιο δεοντολογίας, ασφάλειας δεδομένων και προστασίας ιδιωτικότητας, ώστε να ενισχυθεί η τεκμηρίωση και η αποτελεσματικότητα παρεμβάσεων.
- **Ενίσχυση της μετάφρασης της γνώσης στην πράξη**, ώστε οι νέες επιστημονικές αποδείξεις να οδηγούν σε βελτιώσεις στη φροντίδα, στην πρόληψη, στην ποιότητα ζωής και στην οργάνωση υπηρεσιών.

Η συνεργασία ΕΙΕ–ΕΛΛΟΚ εντάσσεται στρατηγικά στο ευρύτερο πλέγμα δράσεων του ΕΙΕ για την προστασία της υγείας, ενισχύοντας το **Κέντρο Αριστείας για τη Θεραγνοστική του καρκίνου**, τη συνεργασία με το **Ολοκληρωμένο Κέντρο για τον Καρκίνο** με το Νοσοκομείο «Άγιος Σάββας», καθώς και το **Παρατηρητήριο Πολιτικών Δημόσιας Υγείας** σε συνεργασία με το Ίδρυμα Μποδοσάκη και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Στόχος είναι να διαμορφωθούν γέφυρες ανάμεσα στην έρευνα αιχμής, στα κλινικά περιβάλλοντα και στις πολιτικές υγείας, με τους ασθενείς ενεργούς συμμετόχους.

Το μνημόνιο αποτυπώνει μια σαφή δέσμευση: η έρευνα δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά εργαλείο κοινωνικής προόδου. Η συνεργασία με την ΕΛΛΟΚ δημιουργεί τις προϋποθέσεις για πιο αποτελεσματικές, δίκαιες και ανθρωποκεντρικές πολιτικές υγείας, ενώ παράλληλα ενισχύει την αξιοπιστία και τον αντίκτυπο της ελληνικής έρευνας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.